

Nr 134

Av herr **Ringaby**, om utredning rörande bullerproblemet.

(Lika lydande med motion nr 88 i Första kammaren)

En snabb teknisk utveckling skapar inte bara fördelar för människan och samhället. Parallellt med denna utveckling följer en rad problem som kräver en ständigt och ökad observation. De negativa biverkningarna av tekniska framsteg måste alltså hållas under kontroll om människan i framtiden på ett bättre sätt än hitintills skall kunna bli sin miljöns härskare och inte dess slav.

Maskinåldern t. ex. har på ett skrämmande sätt under senare år aktualiserat bullerproblemet inte bara med tanke på hörselskador utan från en mängd olika synpunkter.

Förutsättningen för att människan över huvud taget skall trivas i hemmet, på arbetsplatsen eller på fritiden är att onödigt buller hindras. Att ljudeffekter av olika slag håller på att bli en allvarlig hälsorisk för nutidsmänniskan har på ett övertygande sätt framkommit i den senaste tidens debatter om överljudsplan, trafiken på vägar och gator, järnvägsloken, högvarviga motorsågar och gräsklippare utan ljuddämpare m. m.

Särskilt för gamla och sjuka kan bullret bli en svår plåga men även för unga och friska blir det ett växande problem.

I Stockholm har den senaste tiden mätningar utförts, vilka visar mycket höga decibel från en mängd fordon och maskiner. Det har emellertid samtidigt visat sig mycket svårt att göra någonting åt dessa problem, då lagstiftningen på området är mycket ofullständig och hållen i allmänna ordalag.

Både på försöksdjur och på människor har man kunnat konstatera olika fysiologiska förändringar, när de utsätts för starkt buller. Inverkan på blodcirkulationen, minskning av mag-tarm-aktiviteten och svettning utgör exempel härpå. Särskilt har buller som upplevs som onödigt visat sig störa och irritera människorna.

Det är känt att störande ljud upplevs med större obehag av de flesta människor i jämförelse med andra olägenheter som följer med en hög teknisk utveckling. En särskild arbetsgrupp gjorde 1964 två enkätundersökningar omfattande dels landets samtliga hälsovårdsnämnder och dels 2 000 riksrepresentativa individer. Frågorna gällde både buller, luftföroreningar och nedskräpning i naturen. Av svaren framgår det klart att endast bullret då uppfattades som en verkligt påtaglig irritationskälla, och 972 bullerärenden hade handlagts de senaste fem åren

av nämnderna. På goda grunder kan dock antagas att blott en ringa del av sådana ärenden kommer till hälsovårdsnämnderna.

Motorcyklar, mopeder, lastbilar och jetplan stod i särklass som störande bullerfaktorer.

I Västtyskland, Finland och Norge har man infört maximigränser för ljudnivån på motorfordon. Statens institut för folkhälsan har föreslagit att ett sådant system skall införas även i vårt land, men några normer för tillåten ljudnivå finns fortfarande inte i Sverige.

Högsta domstolen har nyligen avkunnat en uppmärksammas dom. Med 4 röster mot 1 har HD tillåtit tomtförsäljning inom Arlanda bullermatta. Dagens Nyheter sammanfattar domen med följande ord: »HD-domen om Arlandabullret är skadlig, men den har en fördel: den demonstrerar hur oförsvarligt svagt samhällets bullerskydd är.»

Även om man på goda grunder alltid måste vara försiktig med all frihetsin-skränkande lagstiftning, framstår det som nödvändigt med skärpta åtgärder mot buller. Jag är dock övertygad om att en lagstiftning på detta område kan utformas på ett sådant sätt att det inte hindrar användningen och utvecklingen av maskiner och redskap i allmänhet.

Med våra dagars tekniska och ekonomiska möjligheter framstår det som oförståeligt varför en vanlig gräsklippare måste störa sin omgivning i så hög grad eller varför det är nödvändigt att kapa hårt byggnadsmaterial som förorsakar ett intensivt skärande ljud på arbetsplatsen mitt i en stad, för att bara ta ett par exempel.

Med stöd av det anförda hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en förut-sättningslös utredning om bullerproblemet i syfte att bl. a. snabbt få fram normer för högsta tillåtna ljudnivå på de områden där detta är möjligt.

Stockholm den 16 januari 1968

Per-Eric Ringaby (h)